

ANVISNING FÖR VATTENPROVTAGNING

Provtagningsflaskor

Provtagningsflaskor erhålls från Norrvattens laboratorium eller miljö- och hälsoskyddskontoren. Tre flaskor kan användas vid varje provtagningstillfälle.

Vid KLAGOMÅL på Görvålverkets vatten tas dubbla prov ett före och ett efter spolning!

- *Den ena flaskan, ½ l, är steriliserad. Snäppkorken är röd. Den är avsedd för mikrobiologiskt prov och innehåller natriumtiosulfat som avbryter klorerade vattens desinfektionseffekt.*
- *Den andra flaskan, 0,5 eller 1 l, är avsedd för kemiskt prov.*
- *Den tredje flaskan, (plaströr), är avsedd för analys av metaller.*

Före provtagningen bör provtagaren ta kontakt med laboratoriet och meddela syftet med undersökningen, samt komma överens om sätt och tidpunkt för provets inlämnande.

Provtagningsföreskrifter

Allmänt: Provtagningen ska ske på ett sådant sätt och under iakttagande av sådana försiktighetsmått att någon förorening inte kan komma till stånd. Detta är av särskild betydelse för det mikrobiologiska provet. Prov bör alltid tas så att det är representativt för de förhållanden undersökningen avser.

- *1/2 l- flaskan för mikrobiologisk undersökning fylls nästan helt, lite*

skakmån, och den får inte sköljas ur eftersom den innehåller natriumtiosulfat. Om utvidgad analys ska utföras (många mikrobiologiska analysparametrar), ta två flaskor.

- *0,5 eller 1- litersflaskan för kemisk undersökning fylls helt* och bör även sköljas med provvattnet före provtagningen.
- *plaströret för metallanalys fylls till gängen.*

Provtagning för utvidgad undersökning (innehållande metallerna koppar, bly och nickel):

Utan någon som helst spolning tas en liter vatten i 1-liters kem.flaska och därifrån hålls provvattnet över till "metall"-plaströret, ospolat metallprov. Det är meningen att medelvärde på 1 liter stillastående vatten i kranen ska visa koppar, bly och nickel i fastighetsinstallationen enL.LIVSFS 2017:2. Därefter spolar man till jämn temperatur och tar det mikrobiologiska provet, se ovan. Sist tas kem.provet i 0,5-1-litersflaskan, och ytterligare ett plaströr för provvatten för metaller *efter* spolning .

Provtagning i sjö, badbassäng m.m.:
Flaskan nedsänks snabbt 10-20 cm under ytan med mynningen emot eventuell ström. Tillse att vattnet inte strömmar över handen mot flaskmynningen. Syftet med undersökningen avgör hur provet ska tas, t.ex. före eller efter spolning.

Efter provtagning.

Tillslut flaskorna/rören noga, märk dem entydigt, helst med fastighetsbeteckning eller gatuadress.

Förpackning och transport.

Kylklampar ska finnas i kylboxen vid transport, proverna ska kylas men inte frysas. Lämplig temperatur är 4-8°C. Ett mikrobiologiskt prov bör helst analyseras inom 8 timmar efter provtagningen. För vissa kemiska analyser t.ex. pH, lukt och klor i vattnet krävs också kort transporttid om rättvisande resultat ska erhållas. Om transporttiden överskrids kommenteras detta i analysrapporten.

Följesedel.

I samband med provtagningen bör också medsänd följesedel ifyllas så fullständigt som möjligt och återsändas med provet. Av sekretesskäl skickas analysrapporten endast till uppdragsgivaren och den/de mailadresser som angivits på följesedeln. Vattentemperaturen mäts (dock inte i flaskan för mikrobiologiskt prov) och anges med en noggrannhet av $\pm 0,5^{\circ}\text{C}$.

Det bör slutligen understrykas att undersökningsresultaten i stor utsträckning är beroende av att såväl provtagning som transport sker på rätt sätt, samt att provet i annat fall kan få kasseras.

